

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa I. W.
przeciwko B. Spółce z o.o. w K.
o zadośćuczynienie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 stycznia 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w J.
z dnia 10 września 2015 r., sygn. akt VII Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 września 2015 r. Sąd Okręgowy w J. oddalił apelację I. W. od wyroku Sądu Rejonowego w Z. z dnia 19 lutego 2015 r., mocą którego zasądzono na jej rzecz od B. Sp. z o.o. w K. kwotę 6.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 listopada 2013 r. do dnia zapłaty, oddalając jednocześnie dalej idące powództwo w tym zakresie. Nadto zasądzono od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.090 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, umarzając dalej idące żądanie w tym zakresie oraz ustalono odpowiedzialność strony pozwanej wobec powódki za ewentualne przyszłe skutki wypadku przy pracy z dnia 2 maja 2012 r. i orzeczono o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i zaakceptował wysokość przyznanego powódce zadośćuczynienia. W tej kwestii zwrócił uwagę, że jego wysokość nie może być dowolna. Sąd powinien mieć na uwadze wszystkie okoliczności, które w danym wypadku mogą mieć znaczenie. Z kolei ingerencja w wysokość przyznanej sumy jest dopuszczalna tylko wyjątkowo. Stąd też odliczenie od wysokości należnego zadośćuczynienia sumy jednorazowego odszkodowania pieniężnego jest poprawne.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego złożył pełnomocnik powódki, zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo o zadośćuczynienie i wskazując na naruszenie:

- art. 328 k.p.c. przez niewyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn mechanicznego (matematycznego) pomniejszenia przyznanego zadośćuczynienia o wypłacone powódce jednorazowe odszkodowanie pieniężne;

- art. 445 § 1 k.c. przez jego błędną wykładnię i ustalenie wysokości zadośćuczynienia bez uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy.

W skardze został zawarty wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), tj. czy w świetle art. 445 § 1 k.p.c. zasadne jest dokonanie ścisłego matematycznego pomniejszenia zasądanego zadośćuczynienia o kwotę przyznanego jednorazowego odszkodowania z ubezpieczenia wypadkowego na podstawie art. 11 i 12 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, w sytuacji gdy kwota jednorazowego odszkodowania ma charakter ryczałtowy.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, względnie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeśli zachodzi nieważność postępowania lub jeśli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W przedmiotowej sprawie skarżący konfiguruje argumenty w celu uwypuklenia istotnego zagadnienia prawnego, które jego zdaniem wymaga interwencji Sądu Najwyższego. Podjęte w tym celu starania nie prowadzą jednak do wywołania zamierzonego rezultatu.

Istotne zagadnienie prawne wymaga od skarżącego wskazania za pomocą wyvodu prawnego, na podstawie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniających wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158). Zakreślone ramy tej podstawy przedsądu korelują w naturalny sposób z funkcją skargi kasacyjnej. Jak powszechnie wiadomo, sąd kasacyjny nie jest sądem trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Skarżący nie zdołał przekonać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w sposób sformułowany we wniosku. Przede wszystkim przytoczone w

uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania judykaty dowodzą, że dany problem został w orzecznictwie wyjaśniony w sposób dostateczny. Nie budzi wątpliwości, że przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia należy mieć na uwadze inne świadczenia uzyskane przez poszkodowanego, które ze swej istoty mogą kompensować doznany uszczerbek w całości albo części. Chronologicznie rzecz ujmując już w uchwale pełnego składu Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 kwietnia 1965 r., III PO 3/65 (OSNCP 1965 nr 12, poz. 198) stwierdzono, że zapłata przez zakład ubezpieczeń umówionej sumy pieniężnej z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków powinna być wzięta pod uwagę przy określeniu wysokości odpowiedniego zadośćuczynienia z art. 445 § 1 k.c. Ten kierunek wykładni został zaaprobowany przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 sierpnia 1969 r., I PR 224/69 (OSNCP 1970 nr 6, poz. 111), w którym stwierdzono, że otrzymanie przez poszkodowanego bardzo wysokiej kwoty pieniężnej z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków może prowadzić do oddalenia powództwa o zadośćuczynienie.

Zawężając pole badawcze do zagadnienia i sposobu pomniejszania zadośćuczynienia o przyznane poszkodowanemu jednorazowe odszkodowanie pieniężne, to warto pamiętać o wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 października 1999 r., II UKN 141/99 (OSNAPiUS 2001 nr 1, poz. 29), w którym przyjęto, że przy określaniu wysokości odpowiedniego zadośćuczynienia z art. 445 § 1 k.c. powinna być wzięta pod uwagę zapłata przez pracodawcę jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy. W końcu na pytanie skarżącego wprost odpowiada wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2003 r., I CK 410/02, LEX nr 82269, w którym rozstrzygnięto, że jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy wypłacone przez pracodawcę nie podlega odliczeniu od zadośćuczynienia pieniężnego przysługującemu poszkodowanemu na podstawie art. 445 § 1 k.c., jednakże to odszkodowanie powinno być wzięte pod uwagę przy określaniu wysokości zadośćuczynienia. Otrzymanie przez poszkodowanego tego typu świadczeń oznacza więc, że nie należy mechanicznie (matematycznie) zmniejszyć zadośćuczynienia o ich kwotę, ale należy to uwzględnić przy ustaleniu „odpowiedniej sumy”. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10, LEX nr 905761). Dwa ostatnie z wymienionych rozstrzygnięć

przycacza także autor skargi kasacyjnej. Zatem znane są mu poglądy judykatury w kwestii sposobu obliczenia wysokości zadośćuczynienia. W ten sposób nie dochodzi do sformułowania ustawowej przesłanki przedsądu. Na obecnym etapie nie mają znaczenia podstawy kasacyjne i nie podlegają ocenie przez pryzmat ich trafności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2010 r., II UK 274/09, LEX nr 585794). Przedsąd pełni inną funkcję i ma inny cel. Stąd tylko przesłanki opisane w treści art. 398⁹ § 1 pkt 1 – 4 k.p.c. umożliwiają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono w myśl art. 102 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.